

Vreemde opmaak? [Bekijk de nieuwsbrief online...](#)

COB Nederlands kenniscentrum
voor ondergronds bouwen en
ondergronds ruimtegebruik

Nieuwsbrief

Op de agenda:

- **10-07-2013**
[Water ontmoet bodem](#)
- **16-07-2013**
[Excursie](#)
[Sluiskiltunnel KIVI](#)
[NIRIA TTOW](#)
- **12-09-2013**
[3TU: Structural](#)
[Synergie](#)
- **24-09-2013**
[Flexival, Carrousel](#)
[Ondergrond en](#)
[Ondergrond](#)

Ook op de website:

[Bij benutten ondergrond kost renovatie Kuip maximaal 30 miljoen](#)

Het Rotterdamse stadsbestuur heeft zich uitgesproken voor de bouw van een nieuw, multifunctioneel stadion voor voetbalclub Feyenoord. Hennes de Ridder, emeritus-hoogleraar Integraal Ontwerpen van de TU Delft, komt met een ander plan. "De kern van mijn oplossing bestaat uit het verlagen van het voetbalveld met vier meter."

In deze nieuwsbrief:

- [COB-CONGRES 2013](#)
- [VERDIEPING IN HET TEKEN VAN BEHEER EN ONDERHOUD](#)
- [PROJECTENMARATHON: 25 SEPTEMBER 2013](#)
- [LANCERING NIEUWE KENNISWEBSITE NOORD/ZUIDLIJN](#)
- [FLEXIVAL 2013: TER LERING ENDE VERMAECK](#)
- [PLATFORM VEILIGHEID: VOORLICHTING TUNNELGEBRUIKERS](#)

Locatie en thema bekend, inschrijving geopend

U had 31 oktober 2013 vast al gereserveerd voor het COB-congres. Nu kunt u erbij zetten waar u moet zijn, namelijk in Pakhuis de Zwijger in Amsterdam. En ook niet onbelangrijk: we organiseren het congres dit jaar samen met Geo-Impuls, dus het wordt een bijzondere editie. Zorg ervoor dat u erbij bent en meld u nu aan!

Het thema van het [COB-CONGRES 2013](#) is *Zo doen wij dat!* De ondergrondse bouwsector staat voor tal van uitdagingen, maar zowel binnen [GEO-IMPULS](#) als bij het COB laat u zien dat u tot veel in staat bent. Lef tonen, het hoofd boven het maaiveld uitsteken, slim omgaan met techniek en contracten; op het congres laten we zien hoe u werkt aan opgaven als het terugdringen van geotechnisch falen, het leren van projecten en het toepassen van nieuwe en bestaande kennis.

[>> LEES MEER OP ONZE WEBSITE](#)

Bij Tweede Coentunnel staat veiligheid centraal

Sinds 13 mei jl. is de Tweede Coentunnel open voor verkeer. De tunnel is gebouwd volgens de eisen van de nieuwe tunnelwet en uitgerust met de modernste systemen. Zo bestaat de verlichting aan het plafond boven de rijbanen uit twee lijnen van duizenden strips met elk negen ledlampen.

Schreudersprijs 2013

Doet uw project al mee aan de [Schreudersprijs 2013](#)? Elke bijzondere prestatie op het gebied van ondergronds bouwen mag meedingen naar de eeuwige roem en een **cheque van 25.000 euro**. Inschrijvingen moeten binnen zijn vóór 2 sept. 2013 12.00 uur. Wees er op tijd bij!

Nieuw op de kennisbank:

Onlangs is [CUR-richtlijn 247 'Risicogestuurd grondonderzoek'](#) uitgebracht

In de richtlijn is per projectfase vastgelegd op welke wijze

DONDERDAG 31 OKTOBER 2013
PAKHUIS DE ZWIJGER, AMSTERDAM

COB-Congres
In samenwerking met Geo-Impuls

Het COB-congres 2013 vindt plaats in [PAKHUIS DE ZWIJGER](#) in Amsterdam. Deelname is gratis voor studenten en voor participanten en commissieleden van het COB of Geo-Impuls. U kunt zich gemakkelijk [AANMELDEN VIA DE WEBSITE](#).

Verdieping in het teken van beheer en onderhoud

Heeft u de Onderbouwing van juni al gezien? Het blad staat boordevol artikelen over ondergrondse bouwprojecten, van fietsenstallingen tot koelcentrales. Daarnaast is er speciale aandacht voor beheer en onderhoud.

De meesten van u zullen [DE ONDERBOUWING](#) begin deze maand op de mat hebben gekregen, maar als u hem hebt gemist of online wilt (terug)lezen, kijk dan op [WWW.COB.NL/VERDIEPING](#). Hier staan de volledige versies van alle artikelen, aangevuld met verwijzingen, extra beeld en achtergrondinformatie.

De artikelen in het themagedeelte belichten verschillende aspecten van beheer en onderhoud van ondergrondse constructies:

- [INTERVIEW MET MARCEL HERTOGH, HOOGLEERAAR TU DELFT](#)
- [HET DBFM-CONTRACT VAN DE TWEDE COENTUNNEL](#)
- [STANDAARDAANPAK BEHEER EN ONDERHOUD WEGTUNNELS](#)
- [MÉÉR DOEN MET INSPECTIETECHNIEKEN](#)
- [GOEDKOPERE PARKEERGARAGES DOOR STANDAARDCONCEPT](#)
- [VOORBEREIDEN OP BEHEER VANUIT LIFE CYCLE COSTING](#)

Daarnaast hebben we praktijkverhalen uit het COB-netwerk:

- [DURA VERMEER GAAT BIM'MEN IN DE BODEM](#)
- [ONDERGRONDSE KOELCENTRALE MET MAASWATER](#)
- [SKB/COB: KABELS EN LEIDINGEN BIJ GEBIEDSONTWIKKELING](#)
- [ONDERGRONDSE FIETSENSTALLING VOOR OV-KNOOPPUNT IN UTRECHT](#)
- [ROTTERDAMSE TIPS TEGEN FAALKOSTEN](#)

verantwoorde en risicogestuurde keuzes met betrekking tot uit te voeren grondonderzoek kunnen worden gemaakt. Omdat de richtlijn is opgesteld binnen [Geo-Impuls](#), kunt u het document gratis downloaden vanaf onze [kennisbank](#).

In het nieuws:

[Dag van de Bouw](#)

Met ongeveer 125.000 bezoekers was de Dag van de Bouw ook dit jaar een succes. De Noord/Zuidlijn was favoriet met bijna 17.000 bezoekers. Ook andere ondergrondse projecten deden het goed: Spoorzone Delft trok 5000 mensen en A2 Maastricht bijna 10.000.

Ook interessant:

[Publicatie NSTT](#)

De Nederlandse vereniging voor sleufloze technieken en toepassingen (NSTT) heeft onlangs [een rapportage over de nauwkeurigheid van sleufloze technieken gepubliceerd](#). De publicatie gaat onder meer in op de factoren die van invloed zijn op de ligging van een boring. Er zijn ook modellen ontwikkeld om een inschatting te maken van de aanleg- en ligging-nauwkeurigheid van verschillende technieken.

- [PIET BESSELINK EN JAN DE JONG: BESTUURSVOORZITTERS BIJ HET COB](#)
- [HAVENBEDRIJF ROTTERDAM WIJKT UIT NAAR DE BOVENGROND](#)

En nog veel [MEER](#)...

Mocht u een (extra) exemplaar van het gedrukte blad willen ontvangen, neem dan contact op met het secretariaat via INFO@COB.NL of 0182 540 660.

Projectenmarathon 2013

Een unieke blik achter de schermen van ondergrondse bouwprojecten: dat biedt de [PROJECTENMARATHON](#) van [KIVI NIRIA TTOW](#) en het COB. De editie van 2013 vindt plaats op **woensdag 25 september**. Vorig jaar was het evenement binnen een week volgeboekt, dus wees er dit keer snel bij! [AANMELDEN](#) kan via de website. Het programma wordt binnenkort bekend gemaakt.

[>> LEES MEER OVER DE PROJECTENMARATHON](#)

Deelnemers van de Projectenmarathon 2012 op bezoek bij Amsterdam CS. (Foto: COB)

Nieuwe kenniswebsite gelanceerd

De aanleg van de Noord/Zuidlijn heeft veel kennis opgeleverd over het boren van tunnels in stedelijk gebied. Dienst Metro Amsterdam en het COB gaan zich samen inspannen om deze lessen te borgen en breed te verspreiden. Hiervoor is in juni www.noordzuidlijn kennis.net gelanceerd.

Op het congres [TUNNELBOREN VOOR DE NOORD/ZUIDLIJN](#) van [DIENST METRO AMSTERDAM](#) en het COB op 14 juni jl. is de nieuwe kenniswebsite gelanceerd. Op WWW.NOORDZUIDLIJNKENNIS.NET wordt kennis die is opgedaan bij het boren van de Noord/Zuidlijn online gedeeld en besproken. Het is een website voor

Oproep

Zoals u hiernaast heeft kunnen lezen, organiseren we op 31 oktober het [COB-congres 2013](#). **We horen graag uw suggesties voor het programma!** Uw bijdrage is van groot belang voor een succesvol congres. Dus weet u een bijzondere spreker, een mooi project of heeft u juist een onderwerp waar u meer over wilt weten, geef het dan aan ons door [via \[info@cob.nl\]\(mailto:viainfo@cob.nl\)](mailto:viainfo@cob.nl) of bel met het secretariaat: 0182 540 660. We verzamelen alle ideeën op onze longlist en nemen zo spoedig mogelijk contact met u op.

en door experts, met artikelen over feiten en cijfers, 'do's en don'ts', tips en trucs, onderzoek en praktijkcases.

[>> NAAR NOORDZUIDLIJNKENNIS.NET](http://naar-noordzuidlijn.kennis.net)

Het kennisprogramma zal in samenwerking met het COB verder uitgebreid worden met inhoudelijke projecten. Op het [COB-CONGRES](#) (31 oktober 2013) vertellen we hier meer over. Op onze kennisbank is alvast een [NIEUW ARTIKEL OVER AFGEZONKEN TUNNELS](#) te vinden. Jan Bijkerk, directeur Uitvoering Noord/Zuidlijn, beschrijft hierin de technische aspecten van het aanleggen van zinktunnels. U vindt het artikel ook op noordzuidlijn.kennis.net, waar u op het stuk kunt [REAGEREN](#) (zie onderaan de pagina als u bent ingelogd).

Flexival 2013: ter lering ende vermaeck

Op dinsdag 24 september organiseren het COB en SKB voor de derde keer het Flexival: een flexibele werkdag in festivalsferen, die draait om ordening van de ondergrond.

Op het [FLEXIVAL](#) wordt er in kleine groepen op speelse en creatieve wijze kennis gedeeld en ervaringen uitgewisseld over vraagstukken rond ruimtelijke ontwikkeling en de ondergrond. Het programma wordt momenteel

in de steigers gezet met als motto 'ter lering ende vermaeck'. [AANMELDEN](#) kan alvast via de website van SKB.

[>> LEES MEER OVER HET FLEXIVAL](#)

Platform Veiligheid

Donderdag 13 juni jl. was het Platform Veiligheid te gast bij NedMobiël in Breda voor de vierde platformbijeenkomst. De deelnemers bogen zich over het thema Voorlichting aan tunnelgebruikers.

Op de bijeenkomst kwamen vijf sprekers aan het woord. Martijn van Gils ging in op de ervaringen van [NEDMOBIËL](#) met training en voorlichting. Maartje de Goede van [TNO](#) vertelde meer over het gedrag van weg(tunnel)gebruikers bij incidenten en hoe dit gedrag te verklaren is. Ingo de Moor en Brigitta van der Wee presenteerden namens de [WESTERSCHELDETUNNEL](#) een aantal praktijkvoorbeelden van voorlichting aan tunnelgebruikers.

Na de presentaties volgde een rondetafelgesprek over de eigen ervaringen van de platformleden: waar loop je tegenaan, wat werkt niet in de praktijk en wat juist goed? Het Platform wil het delen van kennis stimuleren en

gezamenlijke vraagstukken aan het licht brengen.

[>> BEKIJK DE FILMPJES EN PRESENTATIES VAN DE PLATFORMBIJeenKOMST](#)

Heeft u interesse in deelname aan het Platform Veiligheid? Neem dan contact op met coördinator Thijs Ruland via THIJS.RULAND@COB.NL of 0182 540 660.

Volg ons op Twitter [@COBTWEET](#)

Heeft u leuke of interessante nieuwtjes, wetenswaardigheden of agenda-items?

Stuur ze dan naar redactie@cob.nl. We ontvangen uw bijdrage graag!

U ontvangt deze e-mail omdat u heeft deelgenomen aan een of meerdere activiteiten van het COB. Ontvangt u liever geen nieuwsbrieven meer van het COB? Dan kunt u zich [hier](#) afmelden

NEDERLANDS KENNISCENTRUM VOOR ONDERGRONDS BOUWEN EN ONDERGRONDS RUIMTEGEBRUIK

GRONINGENWEG 10, POSTBUS 420, 2800 AK, GOUDA. TEL.: 0182 540 660